

Uchwała Nr XXXIX/329/17
Rady Miejskiej w Lidzbarku
z dnia 28 grudnia 2017 roku

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie
Lidzbark na 2018 rok

Na podstawie art. 10 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2017r., poz. 783 ze zm.) w związku z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2017r. poz. 1875 ze zm.) Rada Miejska uchwała, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Lidzbark na 2018 rok, który stanowi załącznik do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Lidzbarka.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miejskiej

Tomasz Dudaniec

*Załącznik
do Uchwały Nr XXXIX/329/17
Rady Miejskiej w Lidzbarku
z dnia 28 grudnia 2017 roku*

**Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii
w Gminie Lidzbark w 2018 roku**

Wprowadzenie.

1. Samorząd gminny a ustawa o przeciwdziałaniu narkomanii.

Podstawą prawną działań związanych z przeciwdziałaniem narkomanii w gminie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t. j. Dz. U. 2017 r. poz. 783 ze zm.).

Zgodnie z zapisami art. 10 ustawy przeciwdziałanie narkomanii należy do zadań własnych gminy, obejmujących:

1. zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem;
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej;
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla uczniów, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
4. wspomaganie działań instytucji, organizacji pozarządowych i osób fizycznych, służących rozwiązywaniu problemów narkomanii;
5. pomoc społeczną osobom uzależnionym i rodzinom osób uzależnionych dotkniętym ubóstwem i wykluczeniem społecznym i integrowanie ze środowiskiem lokalnym tych osób z wykorzystaniem pracy socjalnej i kontraktu socjalnego.

Zadania i sposoby ich realizacji określone w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii w 2017 roku dostosowane są do potrzeb i możliwości prowadzenia określonych form pracy i wykonania w oparciu o posiadane zasoby instytucjonalne i osobowe oraz pomoc merytoryczną i materialną ze strony podmiotów zewnętrznych – jednostek samorządowych wyższego szczebla, organizacji, instytucji i osób fizycznych. Są one jednocześnie komplementarne w stosunku do zadań określonych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, co tym samym łączy ze sobą obydwa Programy stanowiąc system wspólnych oddziaływań ukierunkowanych na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień w mieście i gminie Lidzbark.

Finansową podstawę realizacji Gminnego Programu stanowi wydzielona część dochodów gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii może być modyfikowany w ciągu roku w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów narkomanii uchwałami Rady Miejskiej w Lidzbarku.

2. Diagnoza problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych dla miasta i gminy Lidzbark.

Dla potrzeb opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii wykorzystano wyniki badań monitoringowych służących diagnozie problemów uzależnień i innych zagrożeń społecznych w gminie Lidzbark przeprowadzonych w 2011 roku przez Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie. Badania swoim zakresem obejmowały następujące grupy zagadnień:

- analizę problemów w obszarze pomocy społecznej oraz związanych z bezpieczeństwem lokalnym;
- opis działalności w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych;
- wyniki badań postaw wobec alkoholu i narkotyków dorosłych mieszkańców gminy;
- wyniki badań młodzieży szkolnej dotyczących zjawisk związanych z piciem alkoholu, stosowaniem narkotyków, paleniem papierosów, doświadczaniem przemocy;
- percepcję zjawiska przemocy w środowisku lokalnym.

Uzupełnieniem danych uzyskanych w badaniach monitoringowych są informacje dotyczące wybranych środowisk i problemów wymagających szczególnej uwagi przy projektowaniu oddziaływań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania narkomanii. Dotyczy to głównie populacji dzieci i młodzieży, a szczególnie uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych. Z tego względu Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii w Lidzbarku koncentruje się głównie na oddziaływaniach zapobiegawczych adresowanych do tej grupy odbiorców w formie profilaktyki uniwersalnej, czyli działań ukierunkowanych na grupy z przeciętnym ryzykiem używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, w tym dopalaczy. W uzasadnionych przypadkach i w miarę istniejących potrzeb oraz możliwości może on obejmować także formy oddziaływań z zakresu profilaktyki selektywnej i wskazujące.

Wszystkie placówki oświatowe działające na terenie miasta i gminy Lidzbark realizują obligatoryjnie zadania prewencyjne dotyczące zapobieganiu problemom społecznym w oparciu o Szkolne Programy Wychowawcze i Profilaktyki, co jest wymogiem *Ustawy o systemie oświaty*.

Cele tych programów skupiają się na następujących zagadnieniach:

- a. eliminowanie lub redukcja wśród uczniów zachowań ryzykownych związanych z używaniem substancji psychoaktywnych – narkotyków i alkoholu
- b. rozwijanie postaw prozdrowotnych
- c. promowanie pozytywnych wzorów osobowościowych
- d. prowadzenia doskonalenia nauczycieli i pedagogów związanego z wdrażaniem nowoczesnych i adekwatnych do potrzeb technologii profilaktycznych.

Dotychczasowa działalność instytucji pracujących między innymi na rzecz profilaktyki uzależnień (punktów konsultacyjno – informacyjnych, poradni psychologiczno – pedagogicznej, ośrodka terapii uzależnień) wskazuje, że ilość osób dorosłych korzystających z poradnictwa dotyczącego uzależnienia od narkotyków stanowi przypadki jednostkowe. Wzrasta natomiast liczba rodziców uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych zainteresowanych uzyskaniem informacji odnoszących się do zjawiska narkomanii lub poszukujących skutecznych metod interwencji wobec osób eksperymentujących z substancjami psychoaktywnymi, w tym z dopalaczami.

3. Stan zasobów w sferze profilaktyki i leczenia narkomanii.

Placówki służby zdrowia.

Na terenie miasta i gminy Lidzbark nie działa żadna specjalistyczna placówka służby zdrowia zajmująca się leczeniem osób uzależnionych od narkotyków. Osoby podejmujące leczenie korzystają ze świadczeń ambulatoryjnego Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Działdowie. Ośrodek ten działa w oparciu o umowy kontraktowe z Narodowym Funduszem Zdrowia. W swoich programach terapeutycznych uwzględnia on realizację niektórych form leczenia osób uzależnionych od narkotyków. Podstawowe formy pracy Ośrodka to terapia indywidualna i grupowa w oparciu o metody psychoterapeutyczne, a także realizacja programu Oddziału Dziennego dla osób uzależnionych.

Profilaktyka.

Na poziomie całej gminy Lidzbark realizowane są od 1998 roku autorskie programy profilaktyczne opracowane i wdrażane przez nauczycieli, pedagogów, pracowników socjalnych i pracowników medycyny szkolnej. Większość z nich to absolwenci Studium Profilaktyki Uzależnień i Przeciwdziałania Przemocy oraz Studium Socjoterapii posiadający przygotowanie do projektowania i wdrażania programów profilaktycznych. Działają oni na terenie szkół i w środowisku lokalnym organizując różnorodne formy pracy prewencyjnej z dziećmi i młodzieżą. Od 2007 roku we wdrażanych programach, szczególnie realizowanych w populacji wiekowej 13 – 19 lat zwraca się uwagę na włączanie do nich treści dotyczących problematyki narkomanii.

Działalność profilaktyczną o charakterze edukacyjnym i konsultacyjnym adresowaną również do osób zainteresowanych problematyką narkomanii prowadzą na terenie Lidzbarka dwa punkty informacyjno – konsultacyjne.

Stowarzyszenie Klub Abstynenta „PO – MOCNY” organizuje w ramach swoich zadań statutowych dyżury pozwalające na uzyskanie profesjonalnej porady i wskazówek dotyczących między innymi leczenia uzależnienia od narkotyków.

Filia Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej i jej punkt konsultacyjno – informacyjny prowadzi poradnictwo, rozmowy motywujące do podjęcia leczenia, działalność edukacyjną dotyczącą profilaktyki uzależnień.

Cele i zadania Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Lidzbarku w roku 2018.

Narodowy Program Zdrowia na lata 2016 – 2020 jako cel operacyjny nr 2 wskazuje „profilaktykę i rozwiązywanie problemów związanych z używaniem substancji psychoaktywnych, uzależnieniami behawioralnymi i innymi zachowaniami ryzykownymi”. W celu tym mieszczą się dwa programy: Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii i Krajowy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W związku z tym jako cel główny Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Lidzbark w 2018 roku przyjmuje się

- rozwijanie systemu pomocy na rzecz osób uzależnionych od substancji psychoaktywnych i prowadzenie działań w zakresie profilaktyki zachowań ryzykownych, w tym narkomanii.

Cele szczegółowe i zadania

Do osiągnięcia celu głównego przewiduje się realizację zadań i celów szczegółowych, wyznaczonych przez art. 10 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

Dział I.

Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem.

Cele:

- ułatwianie osobom uzależnionym udziału w programach terapeutycznych,
- wspieranie rozwoju i funkcjonowania placówek terapeutycznych,

Odbiorcy:

- osoby uzależnione i ich rodziny
- placówki terapeutyczne
- organizatorzy doradztwa i działań wspierających.

Zadania:

- 1) Umożliwianie osobom z gminy Lidzbark uzależnionym od narkotyków systematycznego udziału w zajęciach terapeutycznych prowadzonych przez OTUiW w Działdowie poprzez dofinansowanie im dojazdów do wyżej wymienionej placówki zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. (Dz.U., 2017 r, poz. 1769 ze zm.).
- 2) Finansowanie udziału w szkoleniach przygotowujących wskazane przez OTUiW osoby do pracy terapeutycznej i profilaktycznej lub związanej z organizowaniem pomocy dla osób uzależnionych i ich rodzin prowadzonych przez specjalistyczne placówki leczenia odwykowego lub instytucje szkoleniowe.
- 3) Wspieranie Ośrodka Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Działdowie poprzez dofinansowywanie zakupu niezbędnych materiałów i pomocy wykorzystywanych do prowadzenia zajęć terapeutycznych i profilaktycznych.

Dział II.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy narkomanii pomocy psychospołecznej i prawnej.

Odbiorcy:

- osoby uzależnione od narkotyków i ich rodziny

Zadania:

- 1) Prowadzenie Punktu Konsultacyjno – Informacyjnego przez Filię Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Lidzbarku.

Działanie Punktu ma charakter programu realizowanego przez FPP-P wykonywanego poza obowiązkami statutowymi poradni. Do jego podstawowych zadań należą:

- informowanie o możliwościach leczenia uzależnienia od narkotyków
- organizowanie warunków pierwszego kontaktu dla osób uzależnionych, prowadzenie oddziaływań motywujących do podjęcia terapii
- udzielanie podstawowej pomocy psychologicznej i prawnej /doradztwa/ osobom i rodzinom, w których występuje problem narkomanii
- informowanie o instytucjach, organizacjach i ruchach samopomocowych działających na rzecz rozwiązywania problemów narkomanii
- monitorowanie uczestnictwa w programach terapii uzależnienia i współuzależnienia osób korzystających z dofinansowania udziału ze środków przeznaczonych na realizację GPPN
- organizowanie i prowadzenie szkoleń oraz innych form doskonalenia przydatnych w pracy profilaktycznej dla osób uczestniczących w realizacji zadań określonych w GPPN w Lidzbarku.

Zakres finansowania działalności Punktu dotyczy:

- a. wynagrodzenia osób pełniących dyżury w Punkcie według /forma zatrudnienia: umowa – zlecenie/
- b. zakupu materiałów i środków informacyjnych, dydaktycznych, papierniczo – biurowych oraz sprzętu niezbędnego do prowadzenia Punktu
- c. dofinansowania udziału w szkoleniach i kursach osób wykonujących zadania zleczone w Punkcie, w zakresie doskonalenia metod pracy z osobami uzależnionymi lub profilaktyki.

Dział III.

Organizacja i prowadzenie działań profilaktycznych.

Cele:

- *wdrażanie efektywnych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży zapobiegających używaniu substancji psychoaktywnych*
- *wspieranie instytucji prowadzących działalność profilaktyczną w organizowaniu różnorodnych form pracy zapobiegawczej i korygującej, opiekuńczo – wychowawczej, socjoterapeutycznej, edukacyjnej i aktywizującej w szczególności wśród dzieci i młodzieży, w rodzinach oraz w grupach podwyższonego ryzyka*
- *rozwijanie wiedzy w społeczności lokalnej na temat problemów związanych z używaniem środków psychoaktywnych poprzez prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej dotyczącej problematyki narkomanii*

Gminny Program Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2018 określa ogólne założenia organizacyjne i formy działania służące osiągnięciu powyższych celów. Przyjęcie szczegółowych programów profilaktycznych do realizacji w ramach Gminnego Programu wymaga złożenia przez ich autorów i wykonawców odpowiednich projektów po uchwaleniu przez Radę Miejską w Lidzbarku GPPN.

Odbiorcy:

- dzieci i młodzież
- instytucje, organizacje i osoby fizyczne prowadzące działalność profilaktyczną, wychowawczą i opiekuńczą
- organizacje pozarządowe
- grupy zawodowe angażujące się w bezpośrednią pracę prewencyjną i terapeutyczną, w szczególności odnoszącą się do populacji dzieci i młodzieży
- rodzice i wychowawcy

Wskaźniki osiągnięcia celów:

- liczba zrealizowanych programów profilaktycznych
- liczba osób uczestniczących w projektowaniu i wdrażaniu programów
- liczba odbiorców programów profilaktycznych
- diagnoza problemów i ewaluacja efektywności realizacji programów
- liczba instytucji i organizacji zaangażowanych w wykonywanie zadań określonych w programach
- udział w kampaniach edukacyjnych i współpraca z mediami

Zadania:

- 1) Realizacja programów profilaktycznych wykazanych w specjalistycznych materiałach źródłowych i publikacjach, posiadających określoną technologię pracy i scenariusze zajęć, odpowiadających przyjętym standardom jakości i efektywności pracy profilaktycznej /diagnoza i ewaluacja/, poświadczonych odpowiednimi kwalifikacjami realizatorów.
- 2) Realizacja programów profilaktycznych obejmujących szeroko rozumianą profilaktykę uzależnień według autorskich opracowań w szkołach i innych placówkach instytucjonalnych oraz w porozumieniu z organizacjami pozarządowymi w formie kompleksowych programów lub wyodrębnionych zajęć, w tym:
 - a. grupowych zajęć profilaktycznych o charakterze edukacyjnym dotyczących kształtowania i utrwalania wyodrębnionych umiejętności psychologicznych, podejmowania racjonalnych decyzji w sytuacji kontaktu z substancjami psychoaktywnymi, radzenia sobie z presją grupową, rozwijania postaw i zachowań prozdrowotnych oraz dostarczających informacji koniecznych dla prawidłowego funkcjonowania i rozwoju,
 - b. zajęć socjoterapeutycznych prowadzonych dla dzieci i młodzieży przejawiającej symptomy niedostosowania społecznego, zaburzenia zachowania, trudności w adaptacji emocjonalnej, zaliczających się do grup ryzyka,
 - c. zajęć opiekuńczo – wychowawczych i sportowo – rekreacyjnych dla uczniów
 - d. młodzieżowych klubów integracji społecznej.

/Kryteria standardów dla programów profilaktycznych i socjoterapeutycznych oraz wymagań kwalifikacyjnych dla realizatorów określa Pełnomocnik Burmistrza Lidzbarka ds. profilaktyki uzależnień odnosząc je do wymagań i odpowiednich przepisów dotyczących wymogów kwalifikacyjnych dla osób prowadzących działania profilaktyczne i wychowawcze./

- 3) Realizacja programów profilaktycznych obejmujących inne niż populacja dzieci i młodzieży środowiska, w tym szczególnie rodziców, a także nauczycieli i wychowawców.
- 4) Organizacja i dofinansowanie szkoleń doskonalących lub kwalifikacyjnych dla osób prowadzących zajęcia profilaktyczne i terapeutyczne w celu podniesienia kwalifikacji i kompetencji zawodowych niezbędnych przy realizacji działań profilaktycznych.
- 5) Organizacja i dofinansowanie innych form działań informacyjnych, edukacyjnych i zapobiegawczych, w tym widowisk artystycznych, konkursów tematycznych, publikacji, oraz otwartych środowiskowych imprez profilaktycznych promujących zdrowy styl życia.
- 6) Organizacja lokalnych i włączanie się w ponadregionalne profilaktyczne kampanie edukacyjne uwzględniające problematykę uzależnień

Zakres finansowanie działań dotyczy:

- a) kosztów wynagrodzenia realizatorów programów, opiekunów zajęć,
- b) kosztów zakupu pomocy, materiałów i artykułów niezbędnych do prowadzenia zajęć zgodnie z opracowanymi kosztorysami i w miarę posiadanych środków,
- c) doposażenia placówek, na terenie których realizowane są programy profilaktyczne w materiały i pomoce dydaktyczne oraz sprzęt wykorzystywany przy wdrażaniu przyjętych programów zgodnie ze zgłaszanym zapotrzebowaniem i w miarę posiadanych środków
- d) organizacji dożywiania dzieci uczestniczących w profilaktycznych zajęciach pozalekcyjnych
- e) uzasadnionych kosztów organizacji otwartych, środowiskowych imprez mających charakter profilaktyczny, w tym Dnia Profilaktyki.
- f) finansowania prezentacji problematyki uzależnień w formie spektakli teatralnych i muzycznych, konkursów tematycznych itp.
- g) finansowanie lub dofinansowanie organizacji szkoleń dla realizatorów programów profilaktycznych i osób zaangażowanych oraz kosztów ich prowadzenia
- h) finansowanie kosztów publikacji materiałów informacyjnych i edukacyjnych oraz organizacji i udziału w kampaniach edukacyjnych /lokalnych i ponadregionalnych/

Określenie stawek wynagrodzenia dla osób wykonujących czynności ujęte w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii w Lidzbarku w 2018 roku.

A. Ustala się następujące stawki wynagrodzenia za pracę podczas wykonania określonych poniżej zadań:

1. Prowadzenie zajęć opiekuńczo – wychowawczych i aktywizujących dla dzieci i młodzieży w ramach programów profilaktycznych: 30 pln/godz.
2. Prowadzenie grupowych zajęć profilaktycznych o charakterze edukacyjnym i zajęć szkoleniowych: 35 pln/godz.
3. Szkolenia prowadzone przez realizatorów zewnętrznych: według stawek określonych w przyjętych ofertach szkoleń zaakceptowanych przez GKRPA.
4. Prowadzenie zajęć socjoterapeutycznych: 40 pln/godz.
5. Dyżury w Punkcie Konsultacyjno – Informacyjnym Filii Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej: 35,00 pln.

B. Forma zatrudnienia osób wykonujących wyszczególnione wyżej zadania: umowa – zlecenie.

**Finansowanie realizacji działań prowadzonych w ramach
Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii w Lidzbarku w 2018 r.**

Na realizację zadań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii przeznaczona jest kwota 11 000,00 zł. Pochodzi ona z części dochodów uzyskanych z tytułu opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż alkoholu.

Przeznaczenie środków finansowych:

1. Wynagrodzenie bezosobowe i składki na ubezpieczenia społeczne – realizacja programów profilaktycznych: 5 500,00 pln.
2. Zakup materiałów i wyposażenia oraz usług przeznaczonych do realizacji programów profilaktycznych, działań edukacyjnych, przeprowadzenia środowiskowych imprez profilaktycznych: 5 000,00 pln.
3. Zakup usług pozostałych: 500,00 pln.

*Opracowanie: Andrzej Sadowski
Pełnomocnik Burmistrza Lidzbarka ds. profilaktyki uzależnień*

PRZEWODNICZĄCY
RADY MIEJSKIEJ
Tomasz Dudaniec